

Framgångsrik praktik - skickliga lärares sätt att leda undervisning

Marcus Samuelsson

Lärarskap - ledarskap

		<u>Ledarskap</u>	
		Bra	Dåligt
<u>Lärarskap</u>	Bra	Den ideala läraren	Den ämnes-specialicerade läraren
	Dåligt	Den underhållande läraren	Den katastrofala läraren

(Granström, 2007)

Skickliga lärares ledarskap innebär att

- läraren är positiv, hjälpsam, vänlig och visar omsorg
- läraren uppträder hövligt
- läraren upprätthåller relationer
- läraren har kontroll i klassrummet

Skickliga lärares lärarskap innebär att

- läraren förklarar bra
- läraren individualiserar undervisningen
- läraren skapar intresse
- läraren varierar sin undervisning

(Samuelsson & Samuelsson, 2017)

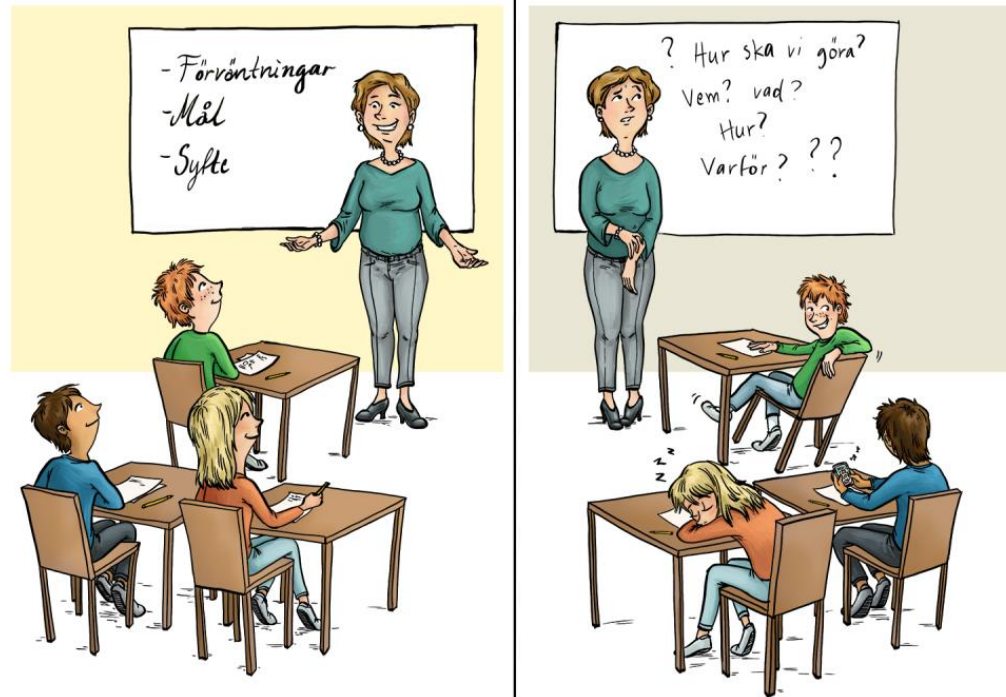
Två centrala förmågor

- a) att få kontakt med sina elever på ett personligt plan,
- b) att undervisa på ett sätt som gör innehållet intressant och lätt att förstå för eleverna.

(Willingham, 2018)

F10M

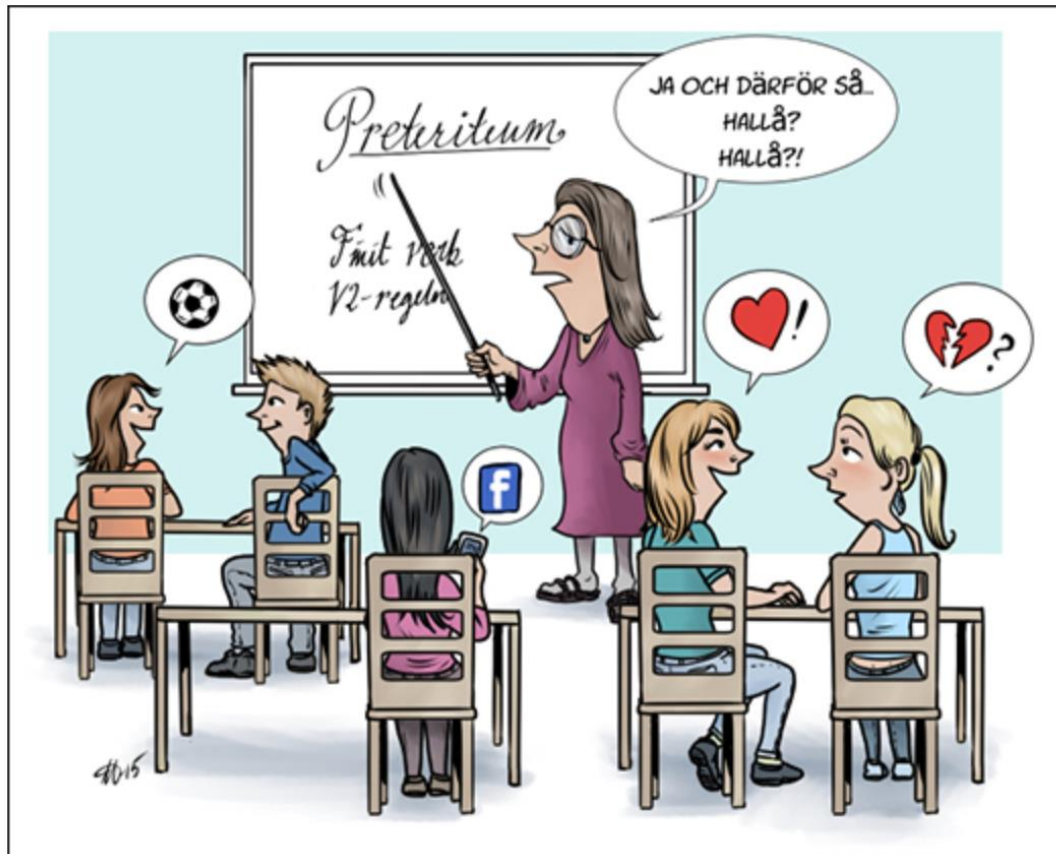
DE FÖRST TIO MINUTERNA AV DEN FÖRSTA
LEKTIONEN ÄR MYCKET VIKTIGA FÖR HUR
RESTEN AV LÄSÅRET KOMMER ATT SE UT.

Tid till undervisningen

– Jag låser dörren när lektionen börjar. Då blir inte jag och eleverna som är i klassrummet störda av elever som kommer för sent. Detta är nytt för en del elever, men jag berättar det från första början. Jag förklarar också att jag gör detta för min och elevernas skull. Om och när elever kommer för sent får de helt enkelt vänta i korridoren tills min genomgång är färdig. Och, de vet om att de inte får hålla på att rycka i handtaget eller banka på dörren, då blir jag riktigt irriterad. De väntar lugnt och tyst tills jag låser upp dörren. Då smyger de in och börjar arbeta utan att störa. Efteråt stannar dom kvar och förklarar de för mig varför de var sena till lektionen. Detta fungerar väldigt fort väldigt bra därför att eleverna håller efter varandra och de vet att jag är benhård med detta.

Procedurer, regler och rutiner

Från turister till medborgare

Förebygga, Omsorg, Samarbete, Organisation, Gemenskap

(Freiberg, 2002)

Respektfulla relationer

Äkta omtanke

Elever vill veta hur mycket vi bryr oss inte hur mycket vi kan!

(Freiberg, 2002)

På samma våglängd

Hjälp elever att vara arbetsorienterade och följa dig som ledare.

Verbal och icke-verbal kommunikation för elevers bästa.

Leenden och skratt, vänliga ord, tajmning i turordning, spegling och beröring

(Klinge, 2016)

E: O – R

L: R – O

(Samuelsson, 2017)

Genomtänkta lektioner

Vad minns eleverna vid dagens slut?

Vad tänker de på under dagen?

Vad kommer de ihåg imorgon?

Identifiera problem – frågan som elever ska kunna svara på

Se upp för uppmärksamhetsfångare!

Var försiktig med undersökande arbetssätt, led istället

(Willingham, 2018)

Etablera gott klassrumsklimat

Vad tänkte elever på?

60 elever med personsökare kontaktades oregelbundet.

Forskaren kunde konstatera att under hälften av lektionstiden tänkte gymnasieelever på annat än undervisningen som pågick.

Minst engagerade var de när läraren pratade.

(Lindström, 2002)

Momentum

SOM EN DEL I KOMPETENSUTVECKLINGEN
OM MOMENTUM FICK ALLA LÄRARE EN
PERSONLIG COACH I KLASSRUMMET.

JUDIT BÖRJADE DOCK FÅ
GALÄRSLAVSVIBBAR PÅ EN GÅNG.

Upplevelse av skolklimat

Kreativitet	Att få producera i kontrast till att reproducera något
Stimulering	Att få engagera sig i aktiviteter som ger en känsla av lust och glädje
Prestation	Att få bredda och utveckla sina färdigheter och förmågor
Själv tillit	Att få känna att lärare tror på ens förmåga att lära, och behärska olika saker
Trygghet	Att få skydd från diskriminering och trakasserier eller undvika smärta
Kontroll	Att få interagera med andra där det finns ordning och regler
Hjälpsamhet	Att få relationer till inriktade på samarbete, stöd och vänlighet
Delaktighet	Att få, trygghet, respekt och känslan av att vara en värdefull medlem
Ansvar/tillit	Att få erfarenhet av att förväntas och bidra konstruktivt till gemenskap
Inflytande	Att få känna att det finns utrymme för att delge synpunkter och idéer

(Westling Allodi, 2010)

Tre slags kulturer

Undervisningskulturen

Omsorgskulturen

Kamratkulturen

(Där man söker får man svar: Delaktighet i teori och praktik för elever med funktionsnedsättning, 2012)

Tillitsskapande beteende

Förväntningar och motivation

Olika slags stöd

Emotionellt stöd: fokus på elevers behov, intressen, motivation

Klassrumsorganisation: Organisera så att tid ägnas till lärande

Inlärningsstöd: diskussioner som utvecklar tänkande och feedback som utvecklar förståelse för arbetet/ämnesinnehållet.

(Hamre, et al., 2013)

Tilltro till elevers förmågor

Det fixar du, du är en god läsare, det fixar du snabbt och smidigt, det ser jag.

Jättefint du, det är härligt att se detta.

Du kan ju så det knakar, Bra. Att du kan det här betyder att du har koll, det är bra, jättebra.

Javisst, jag blir imponerad, känner du själv att du kan det? Brukar du känna det?

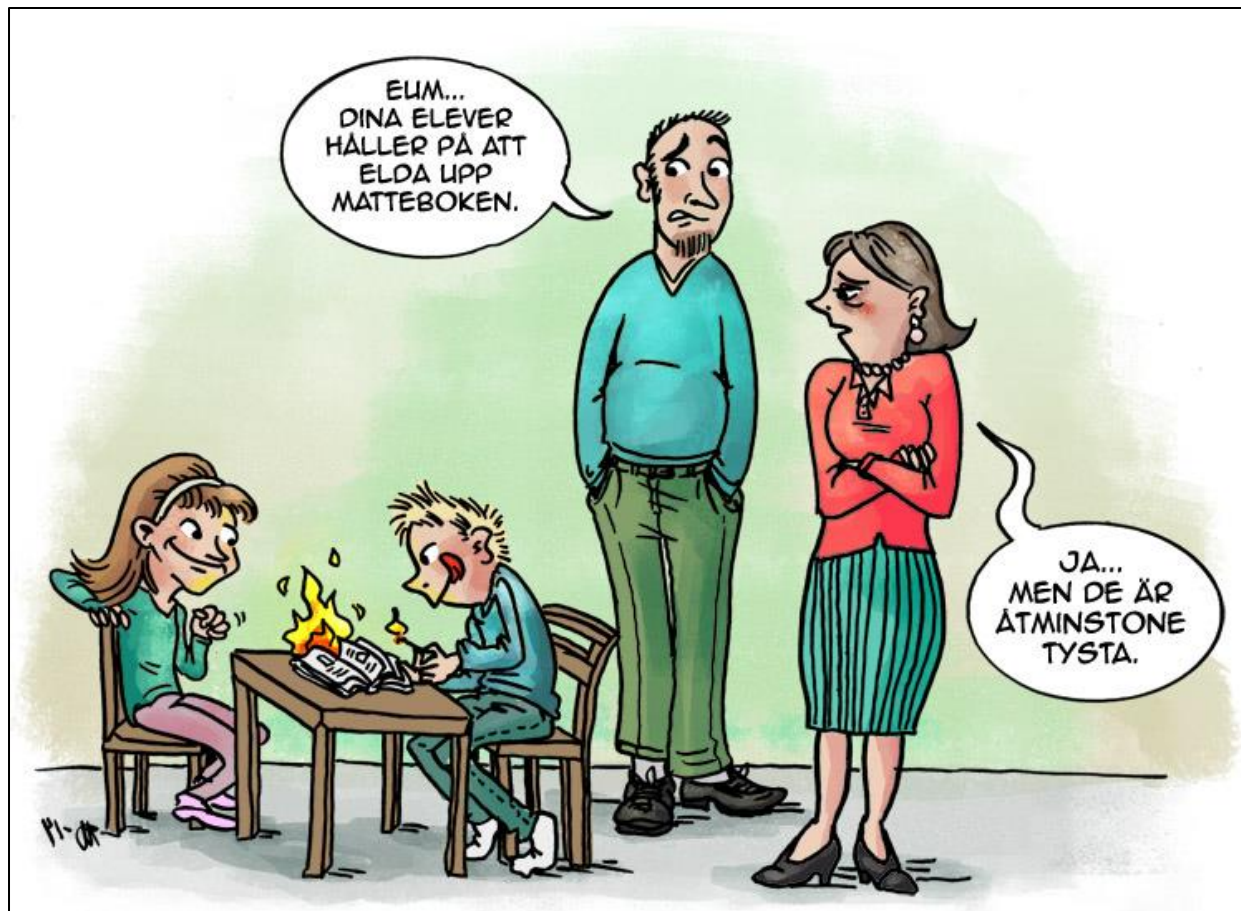
Effektfulla strategier

1. Arbetsåterkoppling
2. Systematisk informationsinsamling
3. Tydliggörande instruktioner

(Elvnäs, 2017)

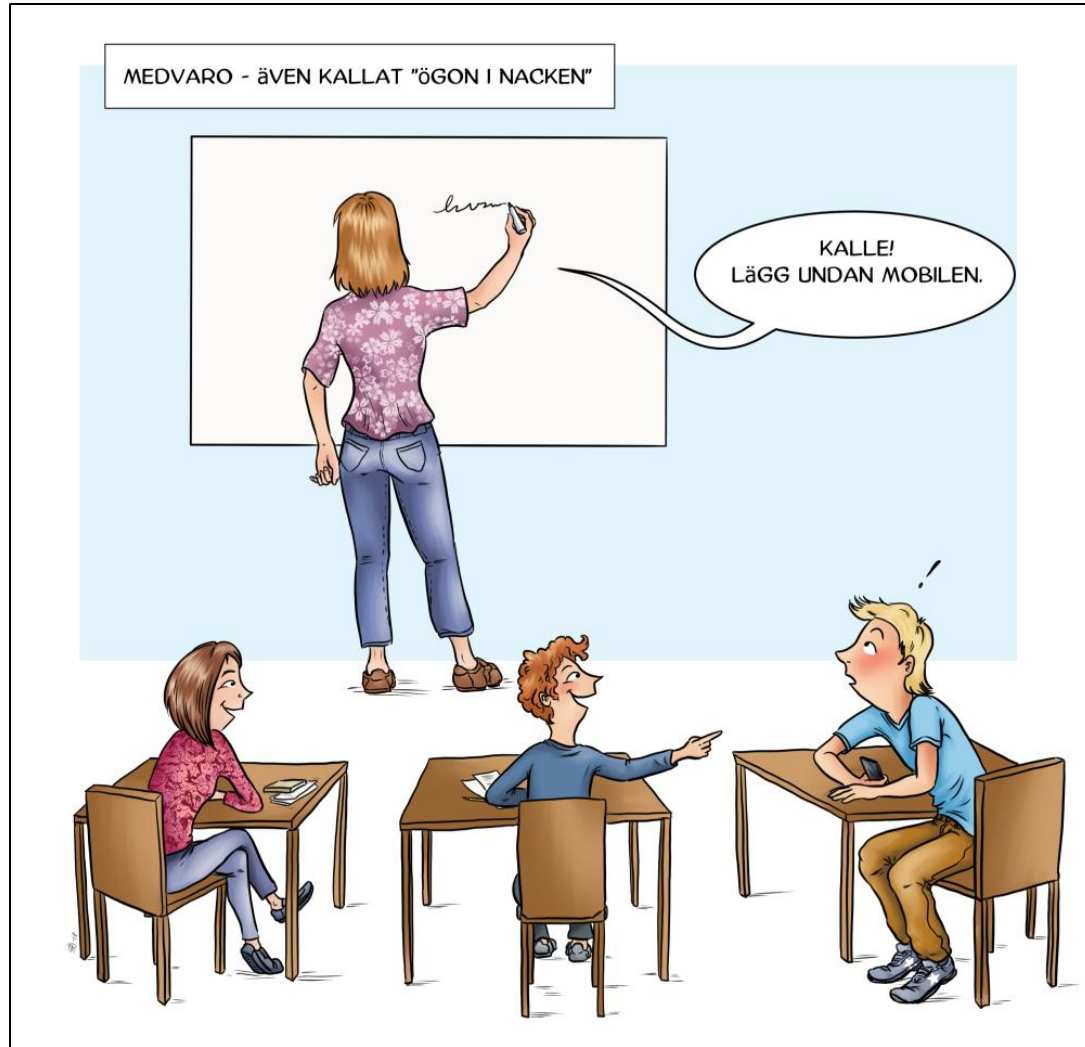

Disciplinära ingripanden

Återföra elever till arbetet

”Jag kröp in under hennes kateder och grymtade som en gris.” ”Okey”, sa specialläraren lite trött och frågade sedan vad hon gjort då. Eleven sken upp i ett leende och sa: ”Hon kröp in under katedern, bredvid mig, grymtade, puttade till mig och sa ’ska du gå och sätta dig på din plats nu så kan vi börja lektionen.’” ”Okey”, sa specialläraren, ”vad gjorde du då?” Eleven svarade, fortfarande med ett leende på läpparna: ”Jag gick och satte mig på min plats och satt där hela lektionen. Den var faktiskt intressant!” Specialläraren kunde inte låta bli och frågade därför: ”Varför, varför satte du dig tyst och stilla på denna lektion?” Eleven svarade: ”För att hon är schysst och bra!”

Lydnad eller relationer

HINTA
FÖRSTÄRKA
INVOLVERA
DISKUTERA

(Lewis, 2001; Lewis, Romi, Qui & Katz, 2005; Lewis, Romi, Katz & Qui, 2008; Lewis, 2009 och Roache & Lewis, 2011)

Skickliga ledare i skolan

Briljerar i att förbereda lektioner och organisera undervisning

Fokuserar på lärande snarare än ett tyst klassrum

Introducerar gradvis procedurer och rutiner

Accepterar, berömmar, erbjuder stöttning och hjälp

Ingriper tidigt och avvärjer stora svårigheter

(Wubbels, 2011)

Organisera för framgång

- Stärk gemensamma föreställningar om uppdraget
- Förbättra normer om samarbete mellan lärare
- Inför regler som samordnar samarbete

(Jarl, Blossing & Andersson, 2017)